

Concessiun de dretg d'aua,
denter
la Vischnaunca de Tujetsch d'ina vart

e
da l'otra vart las interpresas electricas della
Svizera centrala s.a. Luzern, per mauns d'ina societad
aung de fundar, numnada cheu suenter " la concessionada ",
vegn ei fatg la sequenta concessiun de dretgs d'aua.

Art.1.

Cuoz della concessiun.

La concessiun entscheiva cul di de sia approbaziun tras il
cussegl pign e cuoza 80 onns, quintau dal di dal'avertura
dell'emprema canal d'aua al territori della Reuss, resp. digl
emprem implont electric el territori d'ingress dil Rhein.
Duess la futura legislaziun preveder in pli liung cuoz, sche
vala quel senza auter era per la presenta concessiun.

Art.2

Cuntegn ed extensiun della concessiun.

La concessiun cumpeglia il dretg per diever de sequentas auas:
I. Tschafada e transiziun al territori della Reuss.

1. Territori sura. Directa transiziun al territori
della Reuss.

- a. Il Rein anteriur cu'gl ual de Val-Val, tschaffaus ca. sin
punct 1639, quantidad d'aua utilisada max. 3,3 m³/S *secundo*
- b. Igl ual de Val-Giuf, tschaffaus ca. sin punct 1644,
quantidad d'aua utilisada max. 1.10 m³/S.
- c. Igl ual della Pulanera, tschaffaus ca. sin punct 1647,
quantidad d'aua utilisada max. 0.10 m³/S.
- d. Igl ual della Val-Milar, tschaffaus ca. sin punct 1648,
quantidad d'aua utilisada max. 0.90 m³/S.
- e. Igl ual della Val-Strem, tschaffaus ca. sin punct 1652,
quantidad d'aua utilisada max. 2.00 m³/S.
- f. Igl ual de Maighels e Val-Curnera, tschaffaus ca. sin punct
1639, quantidad d'aua utilisada max. 4.9 m³/S.
- g. Igl ual de Nual cun dutgs laterals, tschaffaus ca. sin punct
1642, quantidad d'aua utilisada max. 0.20 m³/S.
- h. Igl ual de Nalps, tschaffaus sin punct ca. sin punct 1645,
quantidad d'aua utilisada max. 4.50 m³/S.

2. Territori sut. Transiziun alla staziun de pumpa Sedrun.
Menar l'aua ella lingia meridionala ed al territori
della Reuss.

- i. Il Rhein anteriur a Sedrun, tschaffaus ca. sin punct 1328,
quantidad d'aua utilisada max. 3.50 m³/S.
- k. Igl ual de Nalps, tschaffaus ca. sin punct 1326, quantidad
d'aua utilisada max. 1.50 m³/S.
- l. Igl ual de Val-Germ, tschaffaus ca. sin punct 1326, quantidad
d'aua utilisada max. 1.00 m³/S.

II. Tschaffade de tuttas ni singulas auas numnadas en
art. 2/I, a - h, marcadas el plan de survista sils puncts in-
dicai ni era sut quels, sco era lur utilisaziun tochen ina
quantidad d'aua de 120 dis.

III. Tschaffada ed utilisaziun dellas auas concedidas sisura, ils puncts marcai el plan de survista, cun il dretg d'ereger reservuars en loghens adatai per accumular ed ulivar l'aua della stad e per duvrar ils implonts electricis regionals.

L'extensiun della concessiun ten. art. 2/I, ei circumscreta dellas suondotas alegada aschuntas:

- a. Ina descripziun generala dellas instalaziuns.
- b. Plan de survista 1 : 50'000, territori d'ingress.
- c. Plan de survista 1 : 50'000, confins de vischnaunca e puncts dellas auas.
- d. Profil de lunghezia 1 : 100'000/10'000, conducts al lag artificial d'Ursera.

Per las concessiuns ten. art. 2/II ed art. 2/III ein, avon ch'entscheiver las lavurs de furnir posteriuramein ils gia alegai mussaments, sco era las pli impurtontas indicaziuns pertenenent mirs de reservuars, conducts, transiziuns e siaras d'aua e conducts de pressiun. Pli anavon aung mussaments pretendi dallas instanzas examinadoras federalas e cantonalas. Per l'instalaziun de reservuars ein de presentar alla vischnaunca projects specials per approvaziun. Enteifer 2 meins suenter la retschavida de quels, ha la vischnaunca de prender posiziun en caussa.

Midadas della concessiun sin fundament dils plans presentai, che semuossan necessarias ed oportunas tiela elaboraziun ~~dei~~ *dels* plans pli detagliai, formeschan negin motiv per annular la concessiun, aschi lunsch sco la basa (fundament) della concessiun vegn buca essenzialmein midada, e dueien talas midadas per tutta-cass vegnir approbadas cun tuttas evtl. e necessarias condiziuns.

4. Ils puncts d'altezia signai el plan ein ^{te}aproximativs. Pigns svaris ensi ed engiu, ein senz'auter compri ella concessiun. Las maximalas quantitads d'aua cheu avon indicadas, astgan vid las singulas tschaffadas transitoricamein vegnir surpasadas, entochen ch'il lag artificial d'Ursera ei emplenius. Denton ston las condiziuns numnadas en art. 17 vegnir respectadas cun l'obligaziun d'ereger ina staziun de mesirar l'aua alla fin della lingia meridionala e settentrionala q.v.d. direct avon che quellas lingias seuneschien.

Art. 3.

Il cussegl pign decida sur l'approvaziun della concessiun sin fundament dils mussaments alegai en art. 2 e suenter l'execuziun della presentaziun dils plans e dil proceder en cass de protesta ten. ils §§ 3 - 7 dellas determinaziuns *persegrefs* executoricas alla lescha cant. sin dretgs d'aua.

Avon ch'entscheiver las lavurs, ein era de presentar al cussegl pign per approvaziun ils plans definitivs de baghiar sco era las calculaziuns staticas per pli impurtonts projects de baghiar. il cussegl pign survigilescha l'observaziun dils plans approbai dad el a norma dils §§ 15 e suondonts dellas determinaziuns executoricas alla lescha cant. sin dretgs d'aua. Suenter la finaziun dellas instalaziuns ein ils plans definitivs d'execuziun de surdar en dubel al cussegl pign ed in exemplar era alla vischnaunca.

Art. 4 .

Mesirar l'aua.

La concessionada seoblighescha sin ses cuosts de preparar ils indrezs e las ordinaziuns necessarias per dar scolariment della existentia e naturala quantita d'aua deflusiva e de mesirar la quantita d'aua utilisada dellas auas concedidas, (mira art. 2 davosa alinia). La concessionada vegn a sentelgir cun las autoritads competentas pertenenent quels indrezs ed il survetsch de survigilanza.

Art. 5.

Termin de baghiar.

Alla concessionada vegn dau in termin de 20 onns, quintau naven dell'approbaziun della concessiun tras il cussegl pign, entochen l'avertura dell'entira ni d'ina part dellas instalaziuns de transiziun, ni d'in implont electric el territori d'ingress dil Rhein. Ein enteifer quei termin la transiziun ed igl implont electric el sura senn buca aung en funcziun ed han ins era buca instradau ina nova entelgentscha cun la vischnaunca ed il cussegl pign, sa quel declarar la concessiun per annullada.

Sa la construcziun dellas instalaziuns buca vegnir finida avon la spiraziun dil termin per motiv ch'ei buca sulettamein d'atribuir alla concessionada, sche quei il termin correspondentamein vegnir prolunghius.

Implonts electric che furneschan la forza mo per il baghiar, ein buca de considerar sco ovras el semn della concessiun.

Art. 6.

Dar giu terren e material.

La vischnaunca ceda alla concessionada per proprietad il necessari terren per l'erecziun e per il menaschi dellas transiziuns d'aua ed implonts electric, sco era per ils conducts d'energia, transformatur ed interrumpaders e quei sut las sequentas condiziuns:

Tiara nunproductiva: gratis.

Tiara productiva: ers, praus e terren d'aua per prezis usitai el liug.

Pastira per 40 Cts. il m².

Tuttas surfatschas vegnan mesiradas ella proiecziun horizontala. Pli anavordat la vischnaunca gratis alla concessionada sin sia proprietad de terren il dretg de transit per conducts d'aua, conducts de pressiu, conducts d'energia ed auters conducts, ch'ei necessari per la construcziun ed il menaschi dellas instalaziuns.

Per il material, sco sablun, gera e crappa per la construcziun dellas instalaziuns che vegn recaltgaus ordeifer las atgnas cavas sin terren de vischnaunca ed ord las auas appartenentas a quella, eisi de pagar il prezi usitau.

La lenna sin terren e sin proprietad publica che sto vegnir allontanada per concegenza dil baghiar, resta proprietad della vischnaunca, mo sto vegnir allontanada da quella ad uras e sin siu cuost. De quella circumstanzia ei de prender risguard tiel fixar il prezi de cumpra per terren e proprietad.

La concessionada ha de sentelgir culla vischnaunca avon ch'entscheiver ad explotar scadina cava e scadin plaz de material, sco era per occupar transitoricamein proprietad de vischnaunca per plazz d'instalaziuns e de magasin.

Las prescripziuns relaschadas della vischnaunca pertenen^t extensiuⁿ dellas cavas de material, l'erecziun de vias ed indre^zs de transport, deposiziun de material de baghiar, uorden dils plazs de baghiar e deposits, rehumisar quels, aschi lunsch sco els eran vidavon productivs, ein d'observar sin cuost della concessionada.

Las entelgentschas pertu^econt^t ils plazs per cavas, per deposits e per instalaziuns sin terren de vischnaunca, ein de far en secret.

L'approbaziun per edifecis ed instalaziuns che presuponan buca l'acquisiziun de proprietad ~~de~~ terren ni de caussas realas, sco p.ex. edifecis sutterans (tunels, vaus de pressiuⁿ, cavernas) astga buca vegnir fatg dependenta d'ina taxa ni d'au^tras contribuziuns.

Ella concessiun ei senz'auer compegliar il dretg per l'erecziun de tuts indre^zs ed instalaziuns per il baghiar, per il menaschi e per il manteniment dils implonts electric^s e dil conduct d'energia, senza stuer pagar alla vischnaunca taxas specialas ni contribuziuns.

Era il dretg de construir pli pigns implonts electric^s, che furneschan il current per las lavurs de baghiar, dueien en principi compegliar ella concessiun. Projects de quellas varts, ein de cass en cass de presentar alla vischnaunca per approvaziun.

Art. 7.

En execu^ziuⁿ dils edifecis projectai ha la concessionada d'acquistar alla buna il necessari terren, sco era soponents dretgs reals e dretgs d'utilisaziun. Denton vegn ei dau alla concessionada il dretg d'expropriaziun el senn della lescha fed. pertenen^t dretgs d'aua.

Art. 8.

Baghiar vias.

Vias ch'ei necessarias per il baghiar e per il menaschi dellas ovras d'aua ein de baghiar e mantener a quen della concessionada. Ellas ein de tener aviartas al diever general, aschi lunsch sco quel ei compatibels cun las pretensiuns e cun la segirezia dil menaschi della ovra, e pretendaⁿ buca in considerabel manteniment.

Per la cessiun dil sulomphe talas vias basegnan, ei, aschi lunsch sco terren public vegn en consideraziun, art. 6 norma.

Vegnan vias publicas entras il baghiar e menaschi dellas transiziuns d'aua ed implonts electric^s duvradas sur masira, ha la concessionada d'haver quitau per la reparaziun de quellas.

Art. 9.

Taxas de concessiun.

La concessionada paga alla vischnaunca per ils dretgs d'aua concedi en art. 2/I ed en art. 2/II ina suleta taxa de Fr. 60'000.-. Quella taxa ei pagabla en duas ulivas ratas, ina rata tier l'approbaziun della concessiun tras il cussegl pign, la secunda rata el mument dell'avertura della transiziun dellas auas della vischnaunca de Tujetsch al territori della Reuss, ni alla messa en acziun dell'emprema ovra al territori dil Rhein.

Per l'utilisaziun dils dretgs d'aua concedi en art. 2/III vegn la taxa de concessiun stabilida alla relativa presentaziun dil plan.

Cul consentiment della vischnaunca a quella concessiun, vegn ei dau alla concessionada il dretg de immediat far tuttas retschercas, mesiraziuns e preparaziuns necessarias per ils projects en detagl.

Art. 10.

Daners de spetga.

La concessionada paga alla vischnaunca entochen l'avertura dell'entira ni mo d'ina part dellas instalaziuns de transiziun ni d'implonts electric el territori d'ingres dil Rhein suondonts daners a spetga:

El secund onn sunter l'approbaziun della concessiun tral cussegl pign Frs. 1000.-, el tierz onn Frs. 2000.- ed aschia vinavon; en scadin onn suondont frs. 1000.- dapli, tochen in total de frs. 5000.--, el sisavel onn, el siatavel onn frs. 6500.- ed aschia vinavon; en scadin onn suondont fr.1500.- dapli, entochen in total de frs. 15'000.--, el dudischavel, el treischavel onn frs. 17'500.- ed aschia vinavon; en mintg' onn suondont frs.2500.-- dapli, entochen in total de fr.35'000.- el vegnavel onn,

Il daner de spetga ei mintgamai de pagar all'entschatta digl onn calendaric.

Art. 11.

Tscheins d'aua.

La concessionada paga alla vischnaunca per l'utilisaziun dellas auas concessionadas in tscheins anual d'aua. Quel ei mintgamai de pagar all'entschatta digl onn calendaric. Quei tscheins anual d'aua munta sco suonda:

- a. Per la tschaffada dellas auas numnadas en art. 2/I a - 1 e menadas al territori della Reuss frs.35'000.- tochen frs.60'000.--. Il tscheins d'aua de frs. 35'000.- croda cul datum d'avertura dil menaschi dell'emprema transiziun d'aua al territori della Reuss, sil pli tard denton 20 onns sunter il datum dell'approbaziun della concessiun tras il cussegl pign. Naven da quei datum crescha il tscheins d'aua tuts 5 onns per frs. 5000.- entochen gl'importo maximal de frs. 60'000.--.
- b. Per la tschaffada ed l'utilisaziun de tut las auas numnadas en art. 2/I a - h el territori d'ingress dil Rhein, ten. art. 2/II frs. 30'000.--. Quei tscheins d'aua croda cul datum dell'avertura dil menaschi d'in implont electric el territori d'ingress dil Rhein, denton sil pli tard 20 onns sunter il datum d'approbaziun della concessiun tras il cussegl pign.
- c. Per l'utilisaziun dils dretgs d'aua concessionai en art. 2/III, vegn il tscheins d'aua stabilius dapersei tier la presentaziun dil plan, denton risguardond las determinaziuns specialas della lescha fed. sin dretgs d'aua per ovras d'accumulaziun.

Per cass d'ina transiziun mo parziala ed era ina utilisaziun mo parziala el territori d'ingress dil Rhein dellas auas alegadas en art. 2/I - 1 valan tutina ils imports numnai sut lit. a, resp. b.

Per cass d'ina transiziun parziala al territori della Reuss, ed ina utilisaziun parziala dellas auas menzionadas el territori d'ingress dil Rhein en art.2/I a - 1, croda cul datum della emprema transiziun d'aua al territori della Reuss il cumplein tscheins d'aua conform art.2 a. ✓

Art. 12.

Calculaziun e controla dil tscheins d'aua.

Ils mussaments aschunschi agl appendix de quei contract de concessiun per calcular igl annual tscheins d'aua della transiziun al territori della Reuss e della utilisaziun el territori dil Rhein, formeschan ina part integrala della concessiun, el senn d'orientar sul modus de calcular.

El 5avel onn suenter la messa en acziun dell'emprema transiziun ni d'in implont electric al territori d'ingress dil Rhein, vegn ei da part dil departement de baghiar cant. fatg ina emprema controla della calculaziun dil tscheins d'aua e stabilii il diember dellas forzas de cavagl, suttapostas al tscheins d'aua ed eruidas tras observaziun e mesiraziun. Suenter 10 onns vegn quella controla puspei repetida.

Art. 13.

Taglias.

Per sias instalaziuns el cantun Grischun ed il gudogn ~~xxxx~~ recaltgaus ord quellas, ei la concessionada suttaposta allas leschas ed ordinaziuns, mintgamai valeivlas el cantun, Resarvada resta la zavrada de taglia intercantonala.

Duront il termin de baghiar ed aung 5 onns suenter l'averura dil menaschi, sto la concessionada pagar alla vischnaunca negina taglia per facultad e gudogn. Quella exemziun de taglia pertucca mo la concessionada, mo buca ses officials e luvrers.

Art. 14.

Provediment d'energia.

Pertenen~~t~~ il provediment d'energia alla vischnaunca exista ei ina entelgentscha speciala, la qualla formescha ina part integrala dil contract de concessiun.

Art. 15.

Indrezs de stizzar fiug.

La vischnaunca ha il dretg de retrer sin sin~~o~~siu territori la necessaria aua per indrezs publics (provediment d'aua, canalisaziun, stizzar fiug) aschi lunsch sco il menaschi dellas instalaziuns vegn cheutras buca pregiudicaus da num. Ella ha principalmein il dretg de sin ses cuosts formar indrezs de stizzar fiug vid irals, tunnels, conducts e vid autras parts qualificadas dell'ovra d'aua. Quei tut en entelgentscha culs proprietaris dell'ovra.

Cun caschun d'exercicis de pompiers duei il menaschi della ovra d'aua vegnir disturbaus schi pauc scu pusseivel.

Art. 16.

Responsablada e schurmetg ded interess publics.

La concessionada ei responsabla per tuts donns che neschan tras l'erecziun e tras il menaschi dellas instalaziuns dellas ovras d'aua e pertucan la veta ni la sanada de persunas ni la facultad della vischnaunca e de tiarzas persunas.

La concessionada ei obligada de mantener e manischar tuts indrezs ed instalaziuns appartenentas a sia ovra sin ina moda ed en in stadi, che periclitescha buca ils interess publics.

Donns vid caussas moviblas ed immoviblas della vischnaunca, sco donns vid cultura vegnan fixai definitivamein d'ina commissiun de schazetg de treis commembers, aschi lunsch sco la commissiun federala de schazetg vegn buc'en damonda; la vischnaunca e la concessionada fixeschan scadina in expert. Il president vegn numnaus comunablamein d'omisduas partidas. San ellas buca sentelgir, sche vegn el numnaus ~~scel~~ dal president della dertgira cantonala. Scheggia ni terglina ina partida la nomina dils experts, sche fa quei il president della dertgira cantonala sin petiziun della cunterpartida.

Art. 17.

Provediment d'aua e pesca.

L'aua necessaria de beiber e buentar per gleud e biestga, vegn segirada era egl avegnir als previligiai.

La concessionada ha duront al baghiar e tiel menaschi dellas instalaziuns de ver en egl il manteniment dell'existenza de peschs e las auas che statan en conex cun quella, aschi lunsch sco quei sa da raschun vegnir pretendiu.

Art. 18.

Obligaziuns polizialas della construziun hidraulica.

Scafeschan la construziun ed il menaschi della transiziun al territori della Reusa e dellas instalaziuns d'aua el territori d'ingress dil Rhein midadas, ellas relaziuns de deflusiun e sbucadas dellas auas, che semossan disavantiagiusas als vischins sper la riva e pregiudicassen ils interess publics, sche ei la concessionada obligada de sin agen cuost prender las necessarias mesiras per exequir las condiziuns dellas auctoritads competentas cun ereger cundrezs preservativs ed evitar pregiudizis, sco era de compensar il donn caschunaus.

Principalmein ei la concessionada obligada de dismetter aluviuns e de posiziuns donnegiusas, tras caschunadas tras midada della deflusiun e quei per ordra della auctoritad cant. de survigilanza.

Art. 19.

Construcziuns de corecziun dellas auas utilizadas.

Duess ei dal cussegl pign vegnir ordinau d'ereger indrezs de corecziun vid ils vauz dellas auas concessionadas, sche ha la concessionada de far sin siu cuost las necessarias midadas, caschunadas cheutras vid sias instalaziuns. Las corecziuns vid las instalaziuns della concessionada dueien daventar cun tut pusseivel schanetg de quella.

Dal reminent ei igl art. 44 della lescha fed. sur dretgs d'aua, norma.

Art. 20.

Economia forestala.

Las parts d'aua per liung dils conducts de pressiun, sco era ella sfera dellas tschaffadas e dellas casas de maschinass per e transformatur, dueien en entelgentscha culs competents organs *studia* forestals, vegnir declarai sco schetga. Dapli ha la concessionada il dretg, secunvegneind cun la vischnaunca ed ils organs forestals, de pluntar ils territoris prigulus de lavinas e bovas, per schurmetg dellas instalaziuns. Quels territoris ein de marcar specialmein ed astgan buca vegnir pasculai. Il recav della lenna resta alla vischnaunca. Lavurs d'aua e luvrar si la lenna, dueien daventar cun tut pusseivel schurmetg dellas instalaziuns.

Art. 21.

Risguard dellas forzas de lavur indigenas.

Per il baghiar, per il manteniment e per il menaschi dellas instalaziuns quei sche pusseivel, vegnir priu risguard de habitonts adatai della vischnaunca.

Lavurs e furniziuns ein en emprema lingia de surdar a concurrents cun dimora en vischnaunca, en secunda lingia ad aspirants grischuns ed alla finala ad auters. Suponiu vegn ei denton, ch'ins setegni vid prezis de concurenza e porschi suficientea garanzia per rauba de qualitat.

Art. 22.

Anfladas.

Per il dretg de proprietad vid evtl. caussas discuvretgas entras il baghiar, sco fontaunas mineralas, metals, termas, antiquitads e scazis valan las determinaziuns legalas existentas.

Art. 23.

Proteccziun della patria e della natira.

Tiel baghiar e tiel menaschi dellas instalaziuns s'oblighescha la concessionada d'haver tut pusseivel quitau per il manteniment dil maletg della contrada e dellas belezias della natira.

Art. 24.

Midada, renovaziun e cessiun della concessiun.

Midada, renovaziun e cessiun della concessiun, basegnan l'approbaziun della vischnaunca e dil cussegl pign. Per cass d'ina cessiun della concessiun han posteriurs aspirants d'ademplier tuttas obligaziuns adossadas alla concessionada.

Per scadina renovaziun e cessiun della concessiun, paga la concessionada ina suleta indemnizaziun de frs. 10'000.--.

Quella taxa ei denton buca de sbursar tier la concessiun alla societad ch'ei aung de fundar per la quala las interpresas electricas della svizzera centrala sorprendan la concessiun.

La renovaziun della concessiun per la transiziun dellas auas concedidas, al territori della Reuss resp. al lag artificial d'Ursera, astga buca vegnir snegada alla concessionada, schi ditg ch'il numnau lag e las ovras electricas fermadas vidlundar el territori della Reuss vegnan exercitadas della concessiunada ni d'in successur legal.

La vischnaunca vegn a passar en contractivas cun la concessiunada sil pli pauc treis onns avon la spirada della concessiun, ni della gia renovada concessiun sur d'ina evtl. ulteriura renovaziun.

Duessen tras la renovaziun della concessiun las condiziuns d'entopen ussa esser semidadas, e duess ei buca reusir ina entelgentscha da quellas varts, sche decida il cussegl federal.

Art. 25.

Spiraziun prematura della concessiun.

La concessiun spirescha senz'auter suenter ^{chil} ~~si~~ cuoz dil termin fixaus en art. 1 ei ora, sco era las ulteriuras renovaziuns (art. 24.) La concessiun spirescha avon temps suenter ch'il termin stipulaus de baghiar en art. 5 ei ora, denton sut reserva d'alin. 3 dil numnau artechel. ^{art 5}

La concessiun spirescha pli anavon tier la expressiva renun-
cia della concessionada; quella renunzia sa er sextender mo
sin las auas numnadas en art. 2/III, nua che mo quella part
della concessiun svanescha.

La concessiun sa pli anavon vegnir declarada della visch-
naunca per piarsa^e spirada;

a) Sche la concessiun interrompa treis onns il menaschi della
transiziun e metta buca quella en acziun en in termin de dus onns;

b) Sche la concessionada violescha malamein e malgrad aver-
timents^{ment} las legalas e convenzionalas obligaziuns.

Art. 26.

Turnar a tschep.

Sche la concessiun spira en concequenza dils motivs alegai
en art. 25, ni sch'ei succeda buca ina renovaziun, sche tuornan
las instalaziuns sin territori de vischnaunca a tschep.

Cun quei van via en proprietad della vischnaunca gratuitamein
e senza grevezia las eregidas instalaziuns sin terren public
e privat, che surveschan per accumular, tschafar e menar neutier
e naven las auas, sco era pumpas e motors d'aua culs baghetgs
els quals ei sespanflan, ed il terren che survescha per il me-
gaschi dellas sura instalaziuns.

Instalaziuns e parts de quellas che schaien sin territori de
plirs cantuns, p.ex. il tunel tras l'Alp-su, daventan, turnond
a tschep, proprietad dils cantuns.

La vischnaunca ha il dretg e sin garegiar della concessio-
nada l'obligaziun, d'era sorprendere encunter ina comensurada
bonificaziun las instalaziuns per produer e menar naven forza
electricca, sco era las habitaziuns e baghetgs d'administraziun
che apartegnanal'ovra. La summa della bonificaziun duei buca
survargar 80 % della valeta commerciala da lezas uras e duei
en cass de basegns vegnir fixada d'experts, che vegnan numnai
ten. art. 16 al.2.

La concessionada ei obligada de mantener en in bien stadi
e segir menaschi tuts indrezs ed instalaziuns, che han il dretg
de turnar a tschep.

Art. 27.

Taxas dil stat.

Tuttas taxas imponidas ten. lescha cant. alla concessiun per
inspeziuns~~xxxxx~~ e per controla van a quen della concessionada.

Art. 28.

Dispetas.

Exepiu ils cass alegai en art. 16, 24 e 26, duei, cun exclusiun
della via de dretg, ina dertgira de compromiss esser competente
per de tuttas sorts dispetas che neschan dalla concessiun. Mintga
partida elegia in derschader de compromiss. Quels elegian in
president. Duess ins buca sentelgir davart L'elecziun dil pre-
sident, vegn quel numnaus dal president della dertgira fed.
a Lausanne. La dertgira de compromiss ha de decider sin funda-
ment dil dretg svizzer.

Art. 29.

Dretg de domicil.

Cun l'approbaziun della concessiun pren la concessionada dretg de domicil el cantun Grischun.

Art. 30.

Levriers stables han de prender domicil en visch

Redacziun.

Quei document de concessiun ei de redegger en 5 exemplars identics, sutascrets d'omisduas partidas. Alla concessionadra ed alla concessionada vegn dau a mintgina in exemplar, dapli in agl uffeci dil register fonsil, agl archiv cantonal dil cantun Grischun ed al departement de baghiar cantonal.

Art. 31.

Approbaziun.

La concessiun va en vigur cun l'approbaziun dil cussegl pign.

Art. 32.

Per la consignaziun della declaronza della acceptaziun de quella concessiun sin dretgs d'aua, vegn concediu allas interpresas electricas della svizzera centrala in termin de 60 dis, dataus dalla approvaziun della concessiun tras il cussegl pign.

Per la vischnaunca Tujetsch:

Sedrun, ils

Per las interpresas electricas della svizzera centrala:

Luzern, ils

Approbau dal cussegl pign dil cantun Grischun:

Cuera, ils

Il president:

Il directur della canzlia: